

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่น
เกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

THE DEVELOPMENT OF AN INFOGRAPHICS LEARNING ACTIVITY PACKAGE ON
THE TRADITIONAL FOOD WISDOM OF PHUKET ISLAND USING COMMUNITY-
BASED LEARNING TO ENGAGE READING AND WRITING SKILLS
FOR ELEMENTARY STUDENTS

ปัสดา แก้วมณี^{1*}

Pasuta Kaewmanee^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 21 ถนนพระยศตรี ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000 ประเทศไทย¹
Phuket Rajabhat University, 21, Thepkrasattri Rd., Russada Sub-district, Mueang District, Phuket Province 83000 Thailand¹

*Corresponding author E-mail: Pasuta.k@pkru.ac.th

(Received: 3 Apr, 2024; Revised: 8 Oct, 2024; Accepted: 11 Oct, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต 2) พัฒนาชุดกิจกรรม
อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้
ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
ด้วยชุดกิจกรรม และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่าง
เพื่อศึกษาพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 60 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง
เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 42 คน ได้แก่ นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านสะพาน (มงคลวิทยา) และ 3) กลุ่มตัวอย่าง
เพื่อใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจ ได้จากการสุ่มกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบางคู จำนวน 30 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรม
การเรียนรู้อินโฟกราฟิก 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 3) แบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรม 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
5) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตมีความโดดเด่น เนื่องจากในอดีตมีคนหลายชนชาติ
เข้ามาตั้งหลักปักฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ทำให้อาหารพื้นถิ่นภูเก็ตมีความเป็นอัตลักษณ์ สำหรับสื่อการเรียนรู้ด้านอาหาร
ส่วนใหญ่จะเป็นการสาธิตการทำอาหารในงานเทศกาลต่าง ๆ 2) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเท่ากับ 83.79/87.50
3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
4) ความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.29)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, อินโฟกราฟิก, ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต, ชุมชนเป็นฐาน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the basic information on the local food wisdom of Phuket Island; 2) develop an infographics learning activity package on the traditional food wisdom of Phuket Island, using community-based learning to engage effective reading and writing skills in accordance with the 80/80 criterion; 3) compare the academic achievement before and after learn with the activity package; and 4) investigate the learner satisfaction from learning with activity package. The sample groups included: 1) a sample group to study the basic knowledge of local food wisdom on Phuket Island, obtained from purposive sampling, totaling 60 individuals; 2) a sample group to study the efficiency of the learning activity package, obtained from multi-stage random sampling, totaling 42 students from Grade 2, Semester 1, Academic Year 2023, Ban Sapam School (Mongkhon Wittaya); and 3) a sample group for studying learning outcomes and satisfaction, obtained from random sampling of schools in Phuket Province, totaling 30 students from Grade 2, Semester 1, Academic Year 2023, Ban Bang Khu School. The research instruments comprised: 1) an infographic learning activity package, 2) an in-depth interview form, 3) an activity package quality assessment form, 4) a learning achievement test, and 5) a student satisfaction assessment form. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation, and t-test. The research findings were as follows: 1) The local food wisdom of Phuket Island is unique due to the historical presence of various nationalities who settled in the province, resulting in distinctive local cuisine. 2) The effectiveness of the activity package was 83.79/87.50. 3) The academic achievement of students after learning was significantly higher than before learning at the .05 level of statistical significance. 4) The satisfaction of the students with the learning activity package was at the highest level ($\bar{x} = 2.91$, $SD = 0.29$).

KEYWORDS: Learning Activity Package, Infographics, Traditional Food Wisdom of Phuket, Community-based Learning

บทนำ

การรู้หนังสือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการสื่อสารในสังคมปัจจุบัน เป็นบันไดขั้นแรกของการแสวงหาความรู้อันมหาศาลในโลกนี้ และเป็นการเชื่อมโยงการสื่อสารของผู้คนต่าง ๆ ในสังคมนี้เข้าด้วยกัน องค์การยูเนสโกถือว่าการรู้หนังสือเป็นประตูสู่อิสรภาพของมนุษยชาติ เพราะการรู้หนังสือเป็นการให้อิสรภาพแก่ผู้คนที่หลากหลาย เป็นอิสรภาพจากความไม่รู้ อิสรภาพจากความยากจน อิสรภาพจากความเจ็บไข้ได้ป่วย เพียงเพราะคนเหล่านั้นมีความรู้ สามารถอ่านออกเขียนได้ แสดงให้เห็นว่าเมื่อรู้หนังสือและมีโอกาสนำไปปฏิบัติแล้วก็จะช่วยให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเสรีและมีชีวิตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (Sangkhapinyo, 2019) การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่าน จะส่งผลให้การเรียนรู้ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตใหญ่ จนกระทั่งสามารถดูแลตัวเอง มีอาชีพและมีรายได้ เป็นนักคิดและเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง 14-15 ปี หรือในวัยของการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญสูงสุดอันดับแรก ๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน (Office of The Basic Education Commission, 2015)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยในมาตรา 22 ให้หลักการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมี

ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ” และในมาตรา 24 ยังได้กำหนดการจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นที่ “การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผลผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่” และในมาตรา 26 การประเมินผลการเรียนรู้ “ให้พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมกันไป ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” (National Education Act, 1999)

ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้นั้น นวัตกรรม การศึกษานับว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเอง เช่น การเกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างมากมายขึ้น จำนวนผู้เรียนมีมากขึ้น แหล่งเรียนรู้มีหลากหลายขึ้น เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย การผลิตและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ จึงต้องมีมากขึ้นเพื่อให้มนุษย์เรียนรู้ได้มากขึ้นภายในระยะเวลาอันจำกัด ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

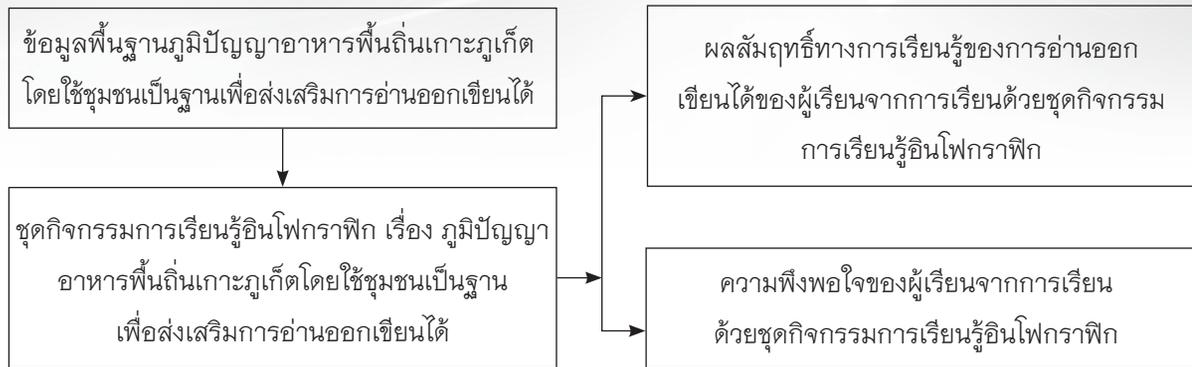
ในการจัดการศึกษาสูงสุด ดังนั้น การพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (Sutthirat, 2018) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่งที่สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนจากประสบการณ์ตรงที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความคิด มีอิสระในการเรียนรู้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่ชอบเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สร้างจินตนาการต่อยอดได้จากการลงมือทำ และจากการทำงานร่วมกับเพื่อน (Mingsiritham, 2016) ทั้งนี้จากการที่นักวิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยการนำอินโฟกราฟิกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิกของพัชรา วาณิชวสิน (Vanichvasin, 2015) ที่ศึกษาศักยภาพของอินโฟกราฟิกในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ พบว่าอินโฟกราฟิกสามารถประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ด้านมิติสำคัญ มิติแรกคือ การใช้อินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างความน่าสนใจ ความเข้าใจ และการจดจำได้ดี ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยผลการใช้อินโฟกราฟิกพบว่า ร้อยละ 94.99 ของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าอินโฟกราฟิกช่วยเพิ่มความน่าสนใจ ความเข้าใจและความจำให้มากยิ่งขึ้น และมิติที่สองคือ การใช้อินโฟกราฟิกเป็นสื่อการเรียนรู้สร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ด้วยความชัดเจนและความเข้าใจ บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ

จากปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ความสำคัญของนวัตกรรมการศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และความสำคัญของอินโฟกราฟิก ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกในรูปแบบของการบูรณาการร่วมกับองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ และเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นภายใต้ชื่องานวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้
2. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

1. ประชากรเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้แก่ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ จำนวน 418,489 คน (The Bureau of Registration Administration Department of Provincial Administration, 2022)

2. ประชากรเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2,450 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ในสถานศึกษาในจังหวัดภูเก็ต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต 1 จำนวน 73 โรงเรียน (Office of The Basic Education Commission, 2015)

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้แก่ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ โดยแบ่งเป็น ผู้นำชุมชนอำเภอละ 5 คน ปราชญ์ชุมชนอำเภอละ 5 คน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอำเภอละ 5 คน และบุคลากรทางการศึกษาอำเภอละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านสะปะ (มงคลวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต 1 จำนวน 42 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3. กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยสุ่มนักเรียนจากโรงเรียนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบางคู (อ.เมืองภูเก็ต) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 การพัฒนาทักษะการอ่านผ่านเรื่องราวอาหารดาวพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต

ชุดที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียนผ่านเรื่องราวอาหารดาวพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต

ชุดที่ 3 การพัฒนาทักษะการอ่านผ่านเรื่องราวอาหารหวานพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต

ชุดที่ 4 การพัฒนาทักษะการเขียนผ่านเรื่องราวอาหารหวานพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง

3. แบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เป็นแบบประเมินคุณภาพมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและแบบประเมินคุณภาพด้านสื่อ

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ

5. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและหาคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก

1.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้

1.3 ออกแบบภาพและอินโฟกราฟิกที่สัมพันธ์กับเนื้อหา

1.4 เตรียมวัสดุ ภาพนิ่ง อินโฟกราฟิก และเสียงที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น มาจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด

1.5 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก มาออกแบบและพัฒนาขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน เพื่อตรวจประเมินด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อประเมินด้านสื่อ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลอง

กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

1.7 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยนำชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโดยการดำเนินการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม 3 ครั้ง ได้แก่ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม แล้วนำผลการหาประสิทธิภาพในแต่ละครั้งตามลำดับมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ E_1/E_2 (Promwong, 2013)

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2 กำหนดข้อคำถามและสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน เพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Ritcharoon, 2021) ซึ่งค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 โดยมีประเด็นคำถามที่ผ่านเกณฑ์ 9 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 ในชุมชนของท่านมีอาหารพื้นถิ่นอะไรบ้าง?

ข้อ 2 ในชุมชนของท่านมีอาหารพื้นถิ่นประเภทใดบ้าง?

ข้อ 3 ในชุมชนของท่านมีอาหารพื้นถิ่นประเภทไหนอะไรบ้าง?

ข้อ 4 ในชุมชนของท่านมีอาหารพื้นถิ่นใดบ้างที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป?

ข้อ 5 ในชุมชนของท่านมีอาหารพื้นถิ่นใดบ้างที่ยังไม่รู้จัก/ กำลังถูกเลือนหายไป?

ข้อ 6 ความโดดเด่นของอาหารพื้นถิ่นในชุมชนของท่านคืออะไร?

ข้อ 7 ปัจจุบันในชุมชนของท่านมีสื่อการเรียนรู้ใดบ้างที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารพื้นถิ่นของชุมชน?

ข้อ 8 ปัจจุบันในชุมชนของท่านและสถานศึกษามีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นในรูปแบบใดบ้าง?

ข้อ 9 ท่านมีแนวทางในการสืบสาน/อนุรักษ์วัฒนธรรมด้านอาหารพื้นถิ่นในชุมชนของท่านอย่างไรบ้าง?

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาข้อมูลบรรยายเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

3. การสร้างและหาคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก

3.1.2 กำหนดข้อคำถามในแบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ

3.1.3 นำแบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบประเมินด้านเนื้อหาและแบบประเมินด้านสื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 2 คน เพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC ซึ่งค่า IOC ของแบบประเมินคุณภาพทั้ง 2 ชุด ทุกข้อเท่ากับ 1.00

3.1.4 นำแบบประเมินที่ผ่านเกณฑ์ไปใช้ในการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1) แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประเมิน จำนวน 3 คน และ 2) แบบประเมินคุณภาพด้านสื่อ สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาประเมิน จำนวน 3 คน

3.1.5 นำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Leekitchwatana, 2016)

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Srisa-Ard, 2017)

4. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

4.2 ทำตารางโครงสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เพื่อกำหนดความสำคัญของเนื้อหา รูปแบบข้อคำถามที่ต้องการวัด

4.3 สร้างข้อคำถามตามลักษณะและจำนวนในโครงสร้าง

4.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบ 4 ตัวเลือก (Multiple-Choice Test) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน เพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC ซึ่งค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งค่า p ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.77 และค่า r ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.24 – 0.81 (Leekitchwatana, 2016)

4.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) คือ KR-20 (Ritcharoon, 2021) ซึ่งค่า KR-20 ที่ได้ คือ 0.83

4.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านการหาคุณภาพในทุกขั้นตอนแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลคะแนนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample (Srisa-Ard, 2017)

5. การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

5.2 กำหนดข้อคำถามในแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

5.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน เพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยใช้สูตร IOC ซึ่งค่า IOC ที่ได้ทุกข้อเท่ากับ 1.00

5.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้กับตัวแทนประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient Method) (Ritcharoon, 2021)

5.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีกระบวนการในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ประชาชนชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ โดยแบ่งเป็นผู้นำชุมชนอำเภอละ 5 คน ประชาชนชุมชนอำเภอละ 5 คน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอำเภอละ 5 คน และบุคลากรทางการศึกษาอำเภอละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. บันทึกข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์ลงในแบบสัมภาษณ์ ร่วมกับการบันทึกเสียง โดยในขั้นตอนของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะชี้แจงขั้นตอนและกระบวนการในการสัมภาษณ์และให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในหนังสือ

ยินยอมตนให้ทำวิจัย

3. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลจากการถอดเทปมาวิเคราะห์ข้อมูลบรรยายเชิงคุณภาพ (Content Analysis) ต่อไป

ขั้นที่ 2 พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกมีขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลจากขั้นที่ 1 และข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกมาออกแบบและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

2. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกที่พัฒนาขึ้นมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านสะปำ (มงคลวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เขต 1 จำนวน 42 คน โดยดำเนินการหาประสิทธิภาพ 3 ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ 1 การหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1: 1) จำนวน 3 คน (เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน)

ครั้งที่ 2 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1: 10) จำนวน 9 คน (เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน)

ครั้งที่ 3 การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (1: 100) จำนวน 30 คน (เก่ง 10 คน ปานกลาง 10 คน และอ่อน 10 คน)

สำหรับการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพทั้ง 3 ครั้ง มีดังนี้

2.1 ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดทุกหน่วยการเรียนรู้ให้ครบตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ พร้อมทั้งตอบข้อซักถามของกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมในประเด็นข้อคำถามและข้อสงสัยของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างเรียนครบทุกหน่วยแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพในทุกชั้นตอนแล้ว

2.4 ผู้วิจัยนำผลการหาประสิทธิภาพในแต่ละครั้งตามลำดับมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ E_1/E_2 ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อไป

ขั้นที่ 3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก มีขั้นตอนดังนี้

1. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพในขั้นที่ 2 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบางคู (อำเภอเมืองภูเก็ต) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม

1.2 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพในทุกชั้นตอนแล้ว

1.3 ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดทุกหน่วยการเรียนรู้ให้ครบตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

1.4 หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างเรียนครบทุกหน่วยแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียน และทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.5 เมื่อดำเนินการทุกชั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจนับคะแนนและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที (t) และแบบประเมินความพึงพอใจมาตรวจนับคะแนนและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้สูตร

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต มาวิเคราะห์หาข้อมูลบรรยายเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

2. นำผลการประเมินคุณภาพมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Leekitchwatana, 2016) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Srisa-Ard, 2017)

3. นำผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ E_1/E_2 (Promwong, 2013)

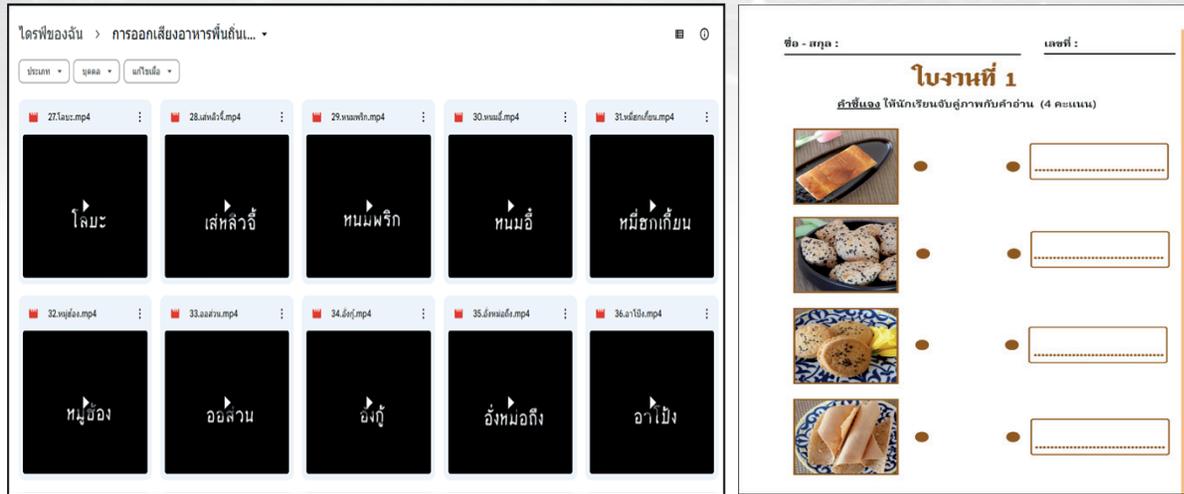
4. นำผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก มาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample (Srisa-Ard, 2017)

5. นำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ พบว่า ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตมีความโดดเด่น ภูเก็ตจึงได้รับการยกย่องให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตมีคนหลายเชื้อชาติเข้ามาตั้งหลักปักฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ทั้งชาวไทย ชาวจีน ชาวมลายู อินเดีย ชาวเล และอีกหลายชนชาติ ทำให้อาหารพื้นถิ่นภูเก็ตมีความเป็นอัตลักษณ์ อีกทั้งมีชื่ออาหารที่เรียกแตกต่างกันออกไป ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาด้านอาหาร แต่สื่อการเรียนรู้ด้านอาหารในชุมชนยังมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการสาธิตการทำงานอาหารในงานเทศกาลต่าง ๆ

2. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้

จากตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยวของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 56.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.83 และได้

คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน 14.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67 แสดงว่า ผลการทดสอบยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยวของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน

จำนวน ตัวอย่าง (คน)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ (E ₁ /E ₂)
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
3	80.00	56.67	70.83	20.00	14.33	71.67	70.83/71.67

จากตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 59.44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.33

และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน 15.22 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.11 แสดงว่า ผลการทดสอบยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน

จำนวน ตัวอย่าง (คน)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ (E ₁ /E ₂)
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
9	80.00	59.44	74.33	20.00	15.22	76.11	74.33/76.11

จากตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนามของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 67.03 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.79 และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ

หลังเรียน 17.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.50 แสดงว่า ผลการทดสอบเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ สามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปศึกษาหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพแบบภาคสนามของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

จำนวน ตัวอย่าง (คน)	แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ (E ₁ /E ₂)
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	
30	80.00	67.03	83.79	20.00	17.50	87.50	83.79/87.50

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 12.03 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.31

และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 16.60 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.35 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

แบบทดสอบ	กลุ่มตัวอย่าง (N)	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	Sig.
ก่อนเรียน 20 ข้อ	30 คน	12.03	2.31	13.65*	.00
หลังเรียน 20 ข้อ	30 คน	16.60	1.35		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 0.29) สำหรับข้อคำถามการประเมินที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดเท่ากันจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 ชุดกิจกรรม

มีวีดิทัศน์เสียงดังฟังชัด ข้อ 7 ชุดกิจกรรมช่วยให้เขียนหนังสือได้ถูกต้องมากขึ้น และข้อ 11 ชุดกิจกรรมมีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 0.00) และข้อคำถามการประเมินที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุดจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาในวีดิทัศน์ชมแล้วเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 2.73$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ข้อคำถามการประเมิน	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	2.97	0.18	มากที่สุด
2. ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาในวีดิทัศน์ชมแล้วเข้าใจง่าย	2.73	0.45	มากที่สุด
3. ชุดกิจกรรมมีภาพประกอบ/อินโฟกราฟิกที่น่าสนใจ	2.83	0.38	มากที่สุด
4. ชุดกิจกรรมมีภาพประกอบ/อินโฟกราฟิกสวยงาม	2.87	0.35	มากที่สุด
5. ชุดกิจกรรมมีวีดิทัศน์เสียงดังฟังชัด	3.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อคำถามการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	\bar{x}	(S.D.)	ความพึงพอใจ
6. ชุดกิจกรรมช่วยให้อ่านหนังสือคล่องขึ้น	2.93	0.35	มากที่สุด
7. ชุดกิจกรรมช่วยให้เขียนหนังสือได้ถูกต้องมากขึ้น	3.00	0.00	มากที่สุด
8. ชุดกิจกรรมทำให้รู้จักอาหารพื้นถิ่นภูเก็ตมากขึ้น	2.87	0.35	มากที่สุด
9. ชุดกิจกรรมเรียนแล้วสนุกสนาน	2.87	0.35	มากที่สุด
10. ชุดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยตนเองได้ง่าย	2.90	0.31	มากที่สุด
11. ชุดกิจกรรมมีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย	3.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	2.91	0.29	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตมีความโดดเด่น ภูเก็ตจึงได้รับการยกย่องให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร ของยูเนสโก ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตมีคนหลายเชื้อชาติ เข้ามาตั้งหลักปักฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ทั้งชาวไทย ชาวจีน ชาวมลายู อินเดีย ชาวเล และอีกหลายชนชาติ ทำให้อาหารพื้นถิ่นภูเก็ตมีความเป็นอัตลักษณ์ ไม่สามารถ หาทานได้จากที่อื่น อีกทั้งมีชื่ออาหารที่เรียกแตกต่างกัน ออกไป ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญา ด้านอาหาร แต่สื่อการเรียนรู้ด้านอาหารในชุมชนยังมี ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการสาธิตการทำอาหาร ในงานเทศกาลต่าง ๆ

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.79/87.50

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลัง เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญา อาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 0.29)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่น เกาะภูเก็ต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ พบว่า อาหารพื้นถิ่นจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลาย ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตมีคนหลายเชื้อชาติเข้ามาตั้งหลักปักฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ทั้งชาวไทย ชาวจีน ชาวมลายู อินเดีย ชาวเล และอีกหลายชนชาติ ทำให้อาหารพื้นถิ่น ภูเก็ตหลาย ๆ เมนูอาหารมีความเป็นอัตลักษณ์ของ ภูเก็ต และไม่สามารถหาทานได้จากที่อื่น อาหารคาว เช่น หมี่ฮกเกี้ยน เกี๊ยวทอด โขลปะ โอวต้าว เป็นต้น อาหารหวาน เช่น ไอ้เอ๋ว ปาวหลัง ังกู่ เป็นต้น และจากความหลากหลาย ของวัฒนธรรม ความหลากหลายของชนชาติ และความเป็น อัตลักษณ์ด้านอาหารพื้นถิ่น ทำให้อาหารภูเก็ตได้รับการยกย่อง ให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก ปัจจุบัน มีหลายหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญา ด้านอาหาร แต่สื่อการเรียนรู้ด้านอาหารในชุมชนยังมี ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการสาธิตการทำอาหารใน งานเทศกาลต่าง ๆ โดยผู้วิจัยนำผลการศึกษาข้อมูล พื้นฐานภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตมาออกแบบ เนื้อหากำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อออกแบบและพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหาร พื้นถิ่นเกาะภูเก็ต จำนวน 4 ชุดกิจกรรมย่อย ได้แก่ ชุดที่ 1 การพัฒนาทักษะการอ่านผ่านเรื่องราวอาหารคาวพื้นถิ่น เกาะภูเก็ต ชุดที่ 2 การพัฒนาทักษะการเขียนผ่านเรื่อง รวอาหารคาวพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ชุดที่ 3 การพัฒนาทักษะ

การอ่านผ่านเรื่องราวอาหารหวานพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต และ ชุดที่ 4 การพัฒนาทักษะการเขียนผ่านเรื่องราวอาหารหวานพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิชนภมร และพัชรี ต้นติวิภาวิน (Phamorn & Tantivipawin, 2020) ที่ได้ศึกษาการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมอาหารพื้นบ้านภาคเหนือตอนบนของไทย พบว่า การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้านเป็นองค์ความรู้ที่สั่งสมมาแต่ละท้องถิ่นในแต่ละยุค โดยความรู้เหล่านั้นมักอยู่ในรูปแบบฝังลึกในตัวบุคคล ถ้าไม่มีการถ่ายทอดก็จะสูญหายไปกับบุคคลเหล่านั้น ดังนั้น องค์ความรู้ด้านอาหารพื้นบ้านจึงสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นออกมาเป็นความรู้แบบชัดแจ้ง เพื่อการนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยที่ไม่ทิ้งความเป็นอาหารเหนือของไทย ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปจรรย์ กิจกาญจนกุล (Kitkanjanakun, 2023) ที่ได้ศึกษาองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นถิ่นมอญลุ่มน้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี พบว่า องค์ความรู้ภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นถิ่นมอญในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองนั้นมีการถ่ายทอดกันในครอบครัวและเครือญาติ ยังคงมีการประกอบอาหารพื้นถิ่น โดยเมนูที่ปรุงขึ้นเพื่อรับประทานในชีวิตประจำวัน ได้แก่ แกงส้มผักรวม แกงใบกะเพราปลาลาย และแกงที่ใช้วัตถุดิบตามฤดูกาล เช่น แกงมะตาด แกงลูกล้าน เป็นต้น สำหรับอาหารที่ใช้ในงานประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ข้าวแช่ อาหารเลี้ยงผี แกงขี้เหล็ก แกงกะอระเ่ร ฯลฯ อาหารหวานในงานประเพณี ได้แก่ ขนมทอด กาละแม โดยอาหารพื้นถิ่นมอญที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดราชบุรี คือ แกงใบมะรุ่มอ่อนกับถั่วเขียว น้ำปลาร้า เคล็ดลับภูมิปัญญาที่มีการสืบทอดจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม เช่น การใส่สาเกหินในหม้อต้มบอน การผานมะละกอใส่ลงในหม้อต้มถั่วเขียว เป็นต้น โดยผู้วิจัยได้บันทึก รวบรวมข้อมูล และถ่ายทอดวัฒนธรรมอาหารพื้นถิ่นผ่านสื่อประเภทอินโฟกราฟิก และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยของกิตติพงษ์ มายา และคนอื่น ๆ (Maya et al., 2023) ที่ศึกษาองค์ประกอบเรื่องเล่าอาหารเมืองเพชร: เมืองสามรส พบว่า ประกอบด้วยเรื่องเล่ารู้แหล่งที่มาของอาหาร เรื่องเล่าที่มาจากวัตถุดิบในท้องถิ่นประกอบด้วยตลาดเกษตรกร เรื่องเล่า

อาหารสร้างแรงบันดาลใจในมิติของสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ประกอบด้วยมรดกทางอาหารและภูมิทัศน์อาหาร และเรื่องเล่ากรรมวิธีการทำอาหารและการออกแบบ ประกอบด้วยโภชนาการที่กล่าวถึงคุณค่าทางโภชนาการของวัตถุดิบพื้นถิ่นและอาหารสุขภาพ ซึ่งจากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต ผู้วิจัยยังพบว่า ภูเก็ตมีความเป็นอัตลักษณ์ด้านอาหารพื้นถิ่นที่โดดเด่นมาก มีความพร้อมที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาหารเชิงบูรณาการร่วมกับสถานศึกษาและชุมชน เนื่องจากมีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมด้านอาหารที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนานและมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร ด้วยความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม และการที่ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว การให้ความสำคัญโดยการนำความโดดเด่นด้านอาหารมาออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่นักวิจัยนำมาส่งเสริมการเรียนรู้และสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นถิ่น

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.79/87.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต สามารถนำไปใช้เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแนวคิดของรัตนะ บัวสนธ์ (Buasonte, 2009) และทศนา เขมมนิ (Khemmani, 2013) และได้ศึกษาเทคนิคการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแนวคิดของเขมณัฐ มิ่งศิริธรรม (Mingsiritham, 2016) พร้อมทั้งวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนภูเก็ต สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจะประกอบด้วย องค์ประกอบที่ออกแบบจากการศึกษาบริบทของชุมชนและโรงเรียน โดยการวิเคราะห์และเก็บข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมและ

สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน โดยนำเรื่องของภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตมาเป็นเนื้อหาเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ ทั้งนี้ ในชุดกิจกรรมจะประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมย่อย เนื้อหา ใบความรู้ ใบกิจกรรม เกมการศึกษา แบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เนื่องจากมีภาพประกอบเป็นภาพอินโฟกราฟิกอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตที่มีความหลากหลาย สีสันสวยงาม มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ของพัชรา วาณิชวสิน (Vanichvasin, 2015) ที่พบว่า อินโฟกราฟิกจัดเป็นเครื่องมืออันทรงพลังที่มีศักยภาพในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ได้ดีเมื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร ซึ่งเมื่อนำอินโฟกราฟิกไปใช้ก็สามารถช่วยสื่อสารอธิบายสร้างความเข้าใจ ความน่าสนใจ และการจดจำ เนื้อหาสำคัญที่นำเสนอได้ดี และนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีกว่า การสื่อสารอธิบายด้วยข้อมูลเพียงอย่างเดียว

ทั้งนี้ ก่อนการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ตไปหาประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาตรวจประเมินคุณภาพเนื้อหาและด้านสื่อ เมื่อนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวไปหาประสิทธิภาพ ทำให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรเมศร์ กลิ่นหอม (Klinhom, 2021) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 พบว่า การพัฒนาชุดกิจกรรม ดำเนินการโดยคณะผู้สอนประจำชั้นแต่ละระดับชั้น ค้นหาจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ค้นหาและสำรวจความถนัด ความสามารถพิเศษ ความชอบ ความสนใจ และสื่ออุปกรณ์ที่ตนเองมีอยู่ เพื่อนำมาสะท้อนภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนแต่ละคน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยแทรกชุดกิจกรรม สร้างและออกแบบชุดกิจกรรมของแต่ละระดับชั้น แล้วดำเนินการหาความสอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 1 คน ด้านสื่อการศึกษา จำนวน 1 คน และด้านวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน นำมาสังเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ แล้วนำชุดกิจกรรมดังกล่าวมาหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโดยกำหนดเกณฑ์ 80/80 พบว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรวิมล เสาะใส และทิพรรัตน์ ลิทธิวงศ์ (Sohsai & Sittiwong, 2020) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านวิชาภาษาไทยด้วยนวัตกรรม Smart Learning เรื่องมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านขุนน้ำคืบ พบว่า ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.61/80.83 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนจนได้ชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วยชุดความรู้ ใบกิจกรรม แบบทดสอบ สื่อ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการศึกษาปัญหาของผู้เรียนก่อนการดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเนื่องจากผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกที่พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนที่ได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เทคนิคการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากแนวคิดของเขมณัฐ มิ่งศิริธรรม (Mingsiritham, 2016) หลักการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของสุมาลี ชัยเจริญ (Chaicharoen, 2014) และแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของ Bedri, De Frein, and Dowling (2017) ขั้นตอนการทำอินโฟกราฟิกของกุลสรรา จิตรชญาวนิช (Jitchayawanit, 2020) ทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีเกมการศึกษา และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งสะท้อนทักษะ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน อีกทั้งผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน

และด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาจำนวน 3 คน ตรวจสอบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพทุกขั้นตอนแล้วใช้ในการเก็บข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพในทุกขั้นตอนแล้วไปใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาแบบทดสอบวัดการเรียนรู้ของไพศาล วรคำ (Worakham, 2016) และพิชิต ฤทธิจรรุญ (Ritcharoon, 2021) ทำให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิลาศศิริ เสริมพงษ์ และพิชญภา ยวงสร้อย (Sermphong & Yuangsoi, 2021) ที่ได้พัฒนาชุดสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การปฏิบัติตนตามวิถีใหม่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า คะแนนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือหลักในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือมาแปลงเป็นรูปภาพที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบกับการกำหนดโทนสีที่หลากหลาย และรูปแบบข้อความให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จึงสามารถกระตุ้นความสนใจ ความอยากรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลจากภาพได้ง่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของกันยาพร ชัยศิริ และน้ามนต์ เรืองฤทธิ์ (Chaisiri & Ruangrit, 2023) ที่ได้พัฒนาชุดการสอนแบบอินโฟกราฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะชุดการสอนอินโฟกราฟิกมี

ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรมที่มีความง่ายในระดับวัยของผู้เรียน และเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่ควรรู้

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก เรื่อง ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นเกาะภูเก็ต พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจากเขมณัฐ มิ่งศิริธรรม (Mingsiritham, 2016) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีกิจกรรมที่ไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน มีความง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ใช้เวลาเหมาะสม โดยผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจได้ อีกทั้งผู้เรียนได้ฝึกฝนการเรียนรู้ ทั้งด้านทักษะการอ่านออกเขียนได้ผสมผสานกันเป็นการบูรณาการอย่างเป็นระบบและความโดดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิกยังมีการออกแบบอินโฟกราฟิกที่มีการจัดการเนื้อหา รูปภาพอาหารพื้นถิ่น กราฟิกต่าง ๆ ที่ผ่านการคิดวิเคราะห์ สรุปประเด็นสำคัญ โดยทำให้เนื้อหาหรือข้อมูลที่เข้าใจยาก มาออกแบบสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะฝึกทักษะการอ่าน การเขียน จากการเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น นอกจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจแล้ว การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อินโฟกราฟิก ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนจากไพศาล วรคำ (Worakham, 2016) และพิชิต ฤทธิจรรุญ (Ritcharoon, 2021) โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ พร้อมทั้งมีการใช้สัญลักษณ์แทนระดับความพึงพอใจควบคู่กับการบอกตัวเลขที่สื่อความหมายระดับความพึงพอใจ ได้แก่ รูปหน้ายิ้ม 😊 เท่ากับความพึงพอใจระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก รูปหน้าเฉย 😐 เท่ากับความพึงพอใจระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง และรูปหน้าบึ้ง ☹️ เท่ากับ

ความพึงพอใจระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย ทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินความพึงพอใจได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสรา โพธิ์ทอง (Potong, 2019) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านออกและเขียนภาษาไทยโดยการแจกลูกคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมในระดับมาก เนื่องจากชุดวิจัยดังกล่าวมีการปรับกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ให้ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้ดี โดยการเพิ่มกิจกรรมแบบฝึกทักษะการอ่านออกและการเขียนแจกลูกคำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวรี อยู่เจริญ (Yoocharoen, 2021) ที่ได้พัฒนางานสื่ออินโฟกราฟิกรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อกำหนดว่าจะใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนใดของการจัดการเรียนการสอน อาจใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน หรือขั้นของการสรุปบทเรียน

2. ผู้สอนควรศึกษาวิธีการใช้งานชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียดก่อนการนำไปใช้จริง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างละเอียดก่อนการใช้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีทักษะการอ่านการเขียนที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

4. ผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาชุมชน อาหารพื้นถิ่น เป็นต้น

5. สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นเชิงบูรณาการกับรายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นถิ่นให้กับเยาวชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลและเรียนรู้จากผู้รู้ในชุมชน เพื่อสร้างความผูกพันและความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ควรศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความสามารถในการจดจำเนื้อหาได้มากน้อยเพียงใด หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านไป แล้วระยะเวลาหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- Bedri, Z., de Frein, R., & Dowling, G. (2017). Community-based learning: A primer. *Irish Journal of Academic Practice*, 6(1), 1–26. Retrieved from <https://arrow.dit.ie/ijap/vol6/iss1/5>
- Buasonte, R. (2009). *Qualitative research in education*. (3rd ed.). Bangkok: Bangkok: Khamsamai. [in Thai]
- Chaicharoen, S. (2014). *Innovation towards becoming a country of education*. Khon Kaen: Faculty of Education, Khon Kaen University. [in Thai]
- Chaisiri, K. & Ruangrit, N. (2023). The development of the infographic teaching kit for promoting the third-grade students' reading for comprehension ability of Thai subject. *The Journal of Sirindhornparithat*, 24(1), 428–439. [in Thai]
- National Education Act. (1999). *Government Gazette*, Vol. 116, chapter 74 kor.
- Jitchayawanit, K. (2020). *Learning management*. (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Khemmani, T. (2013). *Teaching science: Knowledge for organizing effective learning processes*. (17th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Kitkanjanakun, P. (2023). Local wisdom about Mon Cuisine in the MaeKlong RiverBasin, Ratchaburi Province. *Journal of liberal arts Thammasat University*, 23(1), 204–233.
- Klinhom, P. (2021). The development of leaning activity package to improve reading and writing skills of elementary school grade 1–4 at Wat Pa Thampootei school Thong Pha Phum District Kanchanaburi. *Journal of MCU Peace Studies*, 9(1) 29–303. [in Thai]
- Leekitchwatana, P. (2016). *Research methods in education*. (6th ed.). Bangkok: Mean Service Supply. [in Thai]
- Maya, K., Yomsithat, R., Hiran-Akkharawong, I., Thimthong, S., Masavang, S., & Dangsungwal, N. (2023). The elements of Phetchaburi food storytelling: The city of 3 flavors. *Kasalongkham Resarch Journal*, 17(2), 35–47.
- Mingsiritham, K. (2016). *Designing creative educational media*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Office of The Basic Education Commission. (2015). *Manual for reading and writing operations, able to read fluently, write fluently and communicate*. Bangkok: Agricultural Cooperative Printing Demonstrations of Thai co., Ltd. [in Thai]
- Phamorn, N. & Tantivipawin, P. (2020). The knowledge management of local food culture in northern Thailand. *Journal of Rangsit Graduate Studies in Business and Social Sciences*, 6(2), 28–44. [in Thai]
- Potong, A. (2019). Development of reading and writing in learning activity package by using vowel spelling distributions for the students in Prathom 2. *SikkhaJournal of Education*, 6(2), 68–75. [in Thai]
- Promwong, C. (2013). Media performance testing or teaching series. *Silpakorn Education and Research Journal*, 5(1), 7–20. [in Thai]
- Ritcharoon, P. (2021). *Techniques for measuring and evaluating learning outcomes*. Nakhon Pathom: Phetkasem Printing Group. [in Thai]
- Sangkhapinyo, P. (2019). Illiteracy discourse in Thai society. *Nakkhabut Prarithat Journal*, 11(2), 189–206. [in Thai]

- Semphong, P. & Yuangsoi, P. (2021). The develop of education infographic media set titled new normal to prevent the spread of covid 19 for elementary school students. *Journal for Research and Innovation Institute of Vocational Education Bangkok*, 4(2), 119–139. [in Thai]
- Sohsai, P. & Sittiwong, T. (2020). The develop Thai reading activities package on spelling section by using smart learning innovation for pratomsuksa 3students at Bankhunnamkub school. *E-Journal of Media Innovation and Creative Education*, 3(2), 12–26. [in Thai]
- Srisa-Ard, B. (2017). *Preliminary research*. (7th ed.). Bangkok: Sureewiyasan. [in Thai]
- Sutthirat, C. (2018). *80 innovations in learning management that focus on the learner*. (8th ed.). Nonthaburi: P Balance Design and Printing. [in Thai]
- The Bureau of Registration Administration Department of Provincial Administration. (2022). *Population of Phuket Province*. Retrieved from https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php [in Thai]
- Vanichvasin, P. (2015). Potentials of using infographics in enhancing the quality of learning. *Panyapiwat Journal*, 7(Special Issue), 227–240. [in Thai]
- Worakham, P. (2016). *Educational research*. Maha Sarakham: Taxila printing. [in Thai]
- Yoocharoen, Y. (2021). The development of infographic in home economics subject for grade 1. *The New Viridian Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 1(1), 47–61. [in Thai]

